

کد درس: ۰۸

نام درس: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق
پیش‌نیاز یا همزمان: سیستم های اطلاع رسانی پزشکی
تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
هدف کلی درس:

آشنایی با اصول، مفاهیم و روش‌های اپیدمیولوژی، آشنایی با اصول و مبانی پژوهش در حوزه ایمنی ترافیک و نیز آشنایی با نحوه نگارش طرح‌های پژوهشی در این زمینه
شرح درس:

- آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیک و نحوه طراحی آن
- آشنایی با شاخص‌ها و اندازه‌گیری‌های اپیدمیولوژیک
- آشنایی با مفهوم علیت و سنجش آن در انواع مطالعات
- آشنایی با انواع خطا و نحوه کنترل آن در انواع مطالعات
- آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی پژوهش در حیطه ایمنی ترافیکی
- آشنایی با روش‌های پایه پژوهش و نحوه نگارش پیشنهاد طرح تحقیقاتی

رفوس مطالب: (۳۲ ساعت نظری)

- اصول، مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی (دامنه، شدت بیماری، مدل‌های بیماری)
- شاخص‌های اندازه‌گیری در اپیدمیولوژی
- اندازه‌های سلامت و بیماری (ریسک، شانس و میزان)
- اندازه‌های برآورد اثر (خطر نسبی و مطلق)
- انواع خطا در مطالعات اپیدمیولوژیک
- مفهوم و مدل‌های علیت و سنجش آن در مطالعات اپیدمیولوژیک
- مفاهیم حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری
- غربالگری (کشف بیماری و حفظ سلامت، ضوابط ارزشیابی، اعتبار، اعتماد و بازده)
- ارزشیابی قدرت و محدودیت منابع مختلف اطلاعات اپیدمیولوژیک
- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک و اصول طراحی مطالعات شامل مطالعات مقطعی، هم‌گروهی، مورد - شامدی و مداخله‌ای
- مفاهیم، تعاریف و رویکردهای اصلی در پژوهش
- ساختار پیشنهاد طرح تحقیقاتی و آشنایی با سازمان‌های اصلی ملی و بین‌المللی حامی مالی پروژه‌های تحقیقاتی در حیطه سلامت و ایمنی
- انتخاب موضوع پژوهش، نگارش عنوان، بیان مسئله و اصول نگارش آن
- مرور منابع علمی و بررسی متون
- نگارش اهداف، فرضیات و سؤالات پژوهش
- جامعه مورد مطالعه و معیارهای ورود و خروج از مطالعه
- روش‌های نمونه‌گیری و محاسبه حجم نمونه
- متغیرها و مقیاس‌های اندازه‌گیری آن‌ها
- کلیات روش‌های جمع‌آوری داده
- طراحی پرسشنامه و سنجش اعتبار و پایایی ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها

- مدیریت داده‌ها و رویکردهای تجزیه و تحلیل
 - نظارت و مدیریت پژوهش و زمان‌بندی فعالیت‌های پژوهشی
 - اخلاق در پژوهش
 - روش‌های خاص در پژوهش‌های حوادث و مصدومیت‌های ترافیکی
 - آشنایی با انواع پژوهش کیفی و کاربرد آن در سلامت و ایمنی ترافیک
- رئوس مطالب: (۳۴ ساعت عملی)
- طراحی یک نمونه پرسشنامه و ابزار سنجش طبق رئوس مطالب نظری فوق و جمع آوری داده با ابزار به شکل تمرینی
 - تهیه یک پروپوزال پژوهشی نمونه
 - حضور در یک کار پژوهشی نمونه مرتبط با حوادث و سوانح (حداقل یک روز کاری)
- منابع اصلی درس:

۱. گوردیس، ل. ترجمه صباغیان، ح؛ هلاکویی نائینی، ک. اپیدمیولوژی لئون گوردیس. انتشارات گپ - آخرین چاپ
۲. تبریزی، ج؛ صادقی، ه. روش تحقیق در سیستم‌های بهداشتی. انتشارات مرکز کشوری مدیریت سلامت - آخرین چاپ

3. Methods for Accident Investigation, NTNU, Norwegian University of Science and Technology. Last edition
4. Gielen AC, Sleet DA, DiClemente RJ. Injury and violence prevention: Behavioral science theories, methods, and applications. Jossey-Bass Last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- ۲۰٪ حضور در کلاس
- ۴۰٪ کار عملی
- ۴۰٪ موفقیت در آزمون تکوینی و پایانی (در طول و پایان دوره)

